STATE OF NEW YORK | EXECUTIVE CHAMBER

ANDREW M. CUOMO | GOVERNOR

Pou Piblikasyon Imedyat: 25 jen 2013

GOUVÈNÈ CUOMO KONSEYE NOUYÒKÈ YO POU PWOTEJE TÈT YO KONT GWO CHALÈ

Gwo chalè a ap kontinye pou pifò pati nan Eta New York

Jodi a, Gouvènè Andrew M. Cuomo te ankouraje Nouyòkè yo pou yo pran prekosyon paske yo prevwa gwo chalè ak tanperati ki cho anpil toupatou nan Eta New York.

Gouvènè Cuomo di konsa, "Pandan tanperati yo ap monte, mwen ankouraje Nouyòkè yo pou yo pran bon jan prekosyon pou rete pwoteje pandan y ap jwi sezon lete a. Previzyon metewolojik pou pwochen kèk jou yo prevwa tanperati yo pral rive nan nivo 90 degre yo, epi Nouyòkè yo ta dwe konnen danje ki ka menase lavi yo avèk gwo chalè a, epitou pou yo pran mezi pou pwoteje tèt yo ak manm fanmi yo."

Avèk previzyon tanperati k ap monte nan nivo 90 degre yo nan pwochen kèk jou yo, Depatman Sante (DOH) Eta New York ak Divizyon Sekirite Teritwa ak Sèvis Ijans Eta New York (DHSES) ofri Nouyòkè yo kèk ti konsèy pou ede yo rete an sekirite.

Gwo chalè se kòz prensipal ka lanmò chak ase ki asosye avèk chalè epi ki kapab evite, sitou pami granmoun aje yo. Dapre Sant pou Kontwòl ak Prevansyon Maladi (CDC), chalè lakòz plis pase 650 ka lanmò ki kapab evite nan Etazini chak ane avèk 7.233 ka lanmò yo te rapòte ki asosye avèk chalè ant ane 1999 ak 2009. Nan pi ane yo, gwo chalè lakòz plis ka lanmò pase inondasyon, kout zèklè, tònad ak ouragan ansanm. Dapre estatistik Administrasyon Nasyonal Oseyanik ak Atmosferik ak Sèvis Nasyonal Metewoloji, nan dènye twa ane yo nan Eta New York, te gen yon total 31 ka lanmò ki te asosye dirèkteman avèk chalè a.

Manm Komisyon Sante Eta a, Nirav R. Shah, M.D., M.P.H. di konsa, "Melanj gwo chalè ak imidite kapab lakòz kondisyon ki danjere toupatou nan Eta New York ak kreye sitiyasyon ki menase lavi moun, sitou pou granmoun yo, tibebe yo ak jèn timoun yo, ak moun k ap patisipe nan aktivite deyò. Li enpòtan pou tout Nouyòkè yo konnen siy ak sentòm maladi ki asosye avèk chalè, pou yo pran prekosyon ki apwopriye, epi pou yo konnen sa pou yo fè si yomenm oswa yon moun yo rankontre gen pwoblèm sante akòz gwo chalè."

Manm Komisyon DHSES Jerome M. Hauer, di konsa, “Gen prekosyon senp moun yo kapab pran pou rete fre pandan vag chalè yo tankou bwè anpil likid, mete rad ki gen koulè pal ak rete nan anviwònman ki gen è-kondisyone. Li enpòtan tou pou tcheke sou manm fanmi ou ak vwazen ou, sitou sa ki ta ka nan risk.”

Pou ede Nouyòkè yo rete pwoteje pandan gwo chalè a, DOH ak DHSES bay konsèy sa a:
• Diminye nèt, si li posib, aktivite ak egzèsis ki difisil yo, sitou pandan lè solèy la cho anpil – 11 a.m. jiska 4 p.m.
• Fè egzèsis pandan bonè nan maten oswa nan aswè, lè tanperati ka vle diminye.
• Bwè omwen 2-4 vè dlo pa èdtan lè gen gwo chalè, menmsi ou pa santi ou swaf. Pa bwè bwason ki gen alkòl oswa kafeyin.
• Si li posib, rete lwen solèy la epi chèche kote ki gen è-kondisyone. Solèy la chose nwayo andedan kò ou, sa ki ka lakòz ou dezidrate. Si pa gen è-kondisyone, rete nan etaj ki pi bi ba a, lwen solèy la, oswa ale nan yon bilding ki gen è-kondisyone (tankou bibliyotèk, sant komèsyal, sipè-makèt, oswa lakay zanmi).
• Si ou oblije ale deyò, mete filtè solèy ki gen yon faktè siperyè pwotektè solèy (SPF) ki klase omwen 15 ak yon chapo pou pwoteje figi ak tèt ou. Lè ou deyò, mete rad ki laj, ki lejè epi ki gen koulè pal. Kouvri po ou otan ou kapab pou evite kout-solèy ak efè chofaj avanse solèy la sou kò ou.
• Pa janm kite timoun yo, bèt nan kay, oswa moun ki bezwen swen espesyal nan yon vwati oswa lòt veyikil ki estasyone pandan peryòd chalè ekstrèm nan sezon lete a. Tanperati ki andedan yon veyikil ki fèmen kapab depase 140 degre Farennayt byen vit. Ekspozisyon nan tanperati ki wou konsa kapab touye ou nan kèk minit sèlman.
• Fè yon efò pou tcheke sou vwazen ou yo pandan yon vag chalè, sitou granmoun aje yo, tibebe yo ak jèn timoun yo, oswa lòt moun ki gen bezwen espesyal.
• Asire yo gen ase dlo ak manje pou bèt kay epi diminye egzèsis fizik yo pandan peryòd tanperati ekstrèm yo.

MOUN KI NAN PI GWO RISK YO
• Granmoun aje, tibebe ak jèn timoun. Moun ki gwo oswa ki gen pwoblèm alkòl. Moun ki sou sèten medikaman.

DANJE POU SANTE NAN CHALÈ
Kout-Chalè: Ki rele kout-solèy tou, kout-chalè kapab menase lavi moun. Tanperati kò a kapab ogmante ak lakòz domaj nan sèvo; ka gen lanmò si moun nan pa refwadi byen vit. Kèk nan siyal yo se po ki cho, wouj ak sèk; chanjman nan konsyans; batman kè rapid, ak respirasyon kout. Yon beny fre oswa eponj fre kapab bay soulajman ak bese tanperati kò a.

Fatig Akòz Chalè: Menmsi li mwen danjere pase kout-chalè, fatig akòz chalè reprezante danje pou sante a, epi li fèt pi souvan lè moun yo fè egzèsis fizik ki twò difisil oswa lè yo travay nan kote ki cho ak imid kote yo kò a pèdi likid. Kèk nan siyal yo se po frèt, imid pal oswa wouj; swe anpil; maltèt; kèplen oswa vomisman; vètij ak gwo fatig. Si viktim nan gen sentòm, retire li nan solèy la, epi pase twal frèt ki mouye sou li.

Kout-Solèy: Kout-solèy ralanti kapasite po a pou refwadi poukont li. Kèk nan siyal yo se po kò wouj ak doulè; nan pifò ka yo, po moun nan kapab vin anfle, moun nan kapab gen zanpoud, lafyèv ak maltèt. Pomad kapab yon soulajman pou doulè nan pifò ka yo. Ou ta dwe wè yon doktè nan ka ki grav yo. Pou pwoteje tèt ou, mete filtè solèy ki gen yon faktè kalite siperyè pwotektè kont solèy la ki klase (SPF) omwen 15. Toujou re-pase filtè solèy la apre peryòd ou swe anpil oswa natasyon.

Lakranp Chalè: Doulè miskilè ak lakranp moun genyen souvan akòz gwo egzèsis. Pèt dlo ak sèl nan transpirasyon an lakòz lakranp. Siyal yo se doulè nan miskilati abdomèn ak janm yo. Soulajman kapab presyon fò sou miskilati ki gen lakranp yo, oswa masaj dousman pou soulaje lakranp lan. Sonje pou idrate souvan pandan w ap fè egzèsis oswa pandan w ap travay deyò.

Fedchalè: Iritasyon po a ki sanble ak gwoup ti bouton wouj oswa ti zanpoud. Eseye mennen moun nan yon kote ki fre, kite kote ki afekte a sèk, epi fè moun nan itilize poud-de-talk pou li jwenn plis konfò.

MONTRE OU ENTÈLIJAN NAN ENÈJI

• Blakawout yo pi ka rive pandan tan cho a, lè yo itilize sèvis piblik la pi plis. Pou evite mete yon kontrent sou rezo kouran an, konsève enèji pou ede evite blakawout yo.
• Mete tèmosta è-kondisyone ou sou 78 degre.
• Itilize è-kondisyone a lè ou lakay ou.
• Fèmen aparèy menaje ki pa enpòtan yo. Itilize sèlman aparèy menaje ki gen gwo chaj elektrik yo bonè nan maten oswa ta lannwit.

Pou plis enfòmasyon ale sou sitwèb:
http://www.health.ny.gov/environmental/emergency/weather/hot, oswa
http://www.dhses.ny.gov/oem/safety-info/publicsafety/heataware.cfm

###

W ap jwenn lòt nouvèl nan sit wèb www.governor.ny.gov
Eta New York | Executive Chamber | press.office@exec.ny.gov | 518.474.8418